

Foto: Lars Opstad

Pedagogisk materiale til **ALBA TROSSER ALT**

Forestillingen er produsert av Unge Viken Teater og Luna Teater

En forestilling om å oppdage den store vide verden, gode venner og en stormfugls mot.

UNGE VIKENTEATER

Oppgaveheftet er utarbeidet
av dramaturg Hilda Levin.

Innhold:

Kjære voksne	3
Utøverne	4
Oppgaver	6
Ordliste med nyttige ASK-symboler	22
Ting å være oppmerksom på (ASK-symboler)	24
Vil du vite mer?	26
Har du noen spørsmål?	27

Kjære voksne!

Takk for at vi får komme på besøk i barnehagen deres med forestillingen «Alba trosser alt». Det setter vi veldig stor pris på. Forestillingen er utviklet i tett samarbeid med barnehager i Lillestrøm og Oslo som har vært prøvepublikum og sparringspartnere i prosessen.

Forestillingen er til for både dere og barna.

Sett dere gjerne ned sammen med dem, opplev og gled dere over forestillingen. Vi tror på at om dere har det fint, så har barna det fint.

«Alba trosser alt» er en forestilling der publikum sitter på plassene sine og ser på det som skjer. Barna kan le, lure, vri på seg eller hviske litt om det som skjer i handlingen underveis. Helt på slutten får barna komme opp på scenen og hjelpe til. Da gir skuespillerne tydelig beskjed.

Velkommen på forestilling!

Vi gleder oss til å være sammen med dere og ungene!

Hilsen oss på Unge Viken Teater

Disse kommer på besøk fra Unge Viken Teater:

Lone

Lone er skuespiller

I forestillingen «Alba trosser alt» forteller Lone fortellingen sammen med Anders.

Lone spiller den lille albatrossungen Alba.

Disse kommer på besøk fra Unge Viken Teater:

Anders

Anders er skuespiller.

I forestillingen «Alba trosser alt» forteller Anders fortellingen sammen med Lone.

Anders er mange ulike roller på scenen: Albatross-pappa, Albatross-mamma, Vind, Hav, Krabbe og Hval.

Oppgaver til «Alba trosser alt»

Foto: Lars Opstad

HEI PÅ DERE!

Her finner dere forslag til aktiviteter som kan gjøres i etterkant av å ha sett forestillingen «Alba trosser alt».

Dette er oppgavene:

- Fakta om albatrosser (Refleksjon)
- Fugleperspektiv (Tegning)
- Hånddukke-albatross (Forming og rollelek)
- Reisen rundt den sørlige halvkule (Utendørsaktivitet, fysisk lek)
- Fra søppel til fuglemat – gjenbruksfuglekasser (Forming og gjenbruk)
- Papirfly (Eksperiment og undring)

Dere velger selv hvor mange oppgaver dere vil jobbe med og hvor avansert dere velger å løse dem! Her er alt lov! Bruk det dere har liggende i barnehagen fra før av og la dere inspirere av forestillingen og dette heftet!

Foto: Lars Opstad

A) Fakta om albatrosser

Her er en ekte albatrossunge, akkurat som Alba!

Albatrosser er store havfugler. De har verdens største vingespenn – hele 3,5 meter mellom vingene.

En albatrossunge lærer å fly når den er et år. Da veier de like mye som mamma og pappa!

Med de store vingene sine kan de seile på vinden, sånn at de orker å fly veldig langt, over hele kloden.

- *Hvor stort er 3,5 meter? (kanskje som to voksne som strekker ut armene så langt de kan? Hvor mange barnefavner må til?)*

A) Fakta om albatrosser

Albatrossmammaen og albatrosspappaen blir godt kjent med hverandre før de får unger. De blir kjent gjennom å danse! Først danser de med mange forskjellige albatrosser, så velger de sin kjæreste. Sammen lager de sin egen spesielle dans og er sammen resten av livet.

- *I oppgave D kan dere danse som albatrosser!*

Albatrossforeldrene passer på egg og unger, og flyr omkring over de store havene og leter etter blekksprut å spise.

Albatrossene har veldig god retningssans. Den lille øya Midway ligger midt ute i verdens største hav, Stillehavet – allikevel finner albatrossene alltid veien hjem.

- *Har dere vært på en øy noen gang? Hvordan så havet ut rundt øya? Så dere noen dyr? På øya, i havet eller i luften?*

A) Fakta om albatrosser

Plasten i havet er et stort problem for albatrossene. Midt ute i Stillehavet er det et stort område der det flyter masser av søppel (The Great Pacific Garbage Patch). Her finnes øya Midway.

Nesten alle albatrossene som bor på Midway spiser plast. De tar feil av den fargerike plasten og fargerik fisk og blekksprut.

Albatrossene er truet av utryddelse. Plast er en av grunnene. Plasten de spiser kommer fra hele verden, for plast kan flyte langt, langt av gårde med strømmene i havet.

- *Har dere sett plastikk på feil sted noen gang? Hvordan kom den dit tror dere?*

Foto: Kevin Britland/UIG/Getty Images.

B) Fugleperspektiv

Hva: tegning

Tegn hva fuglene ser!

Dere trenger:

- Ark og tegnesaker

Slik gjør dere:

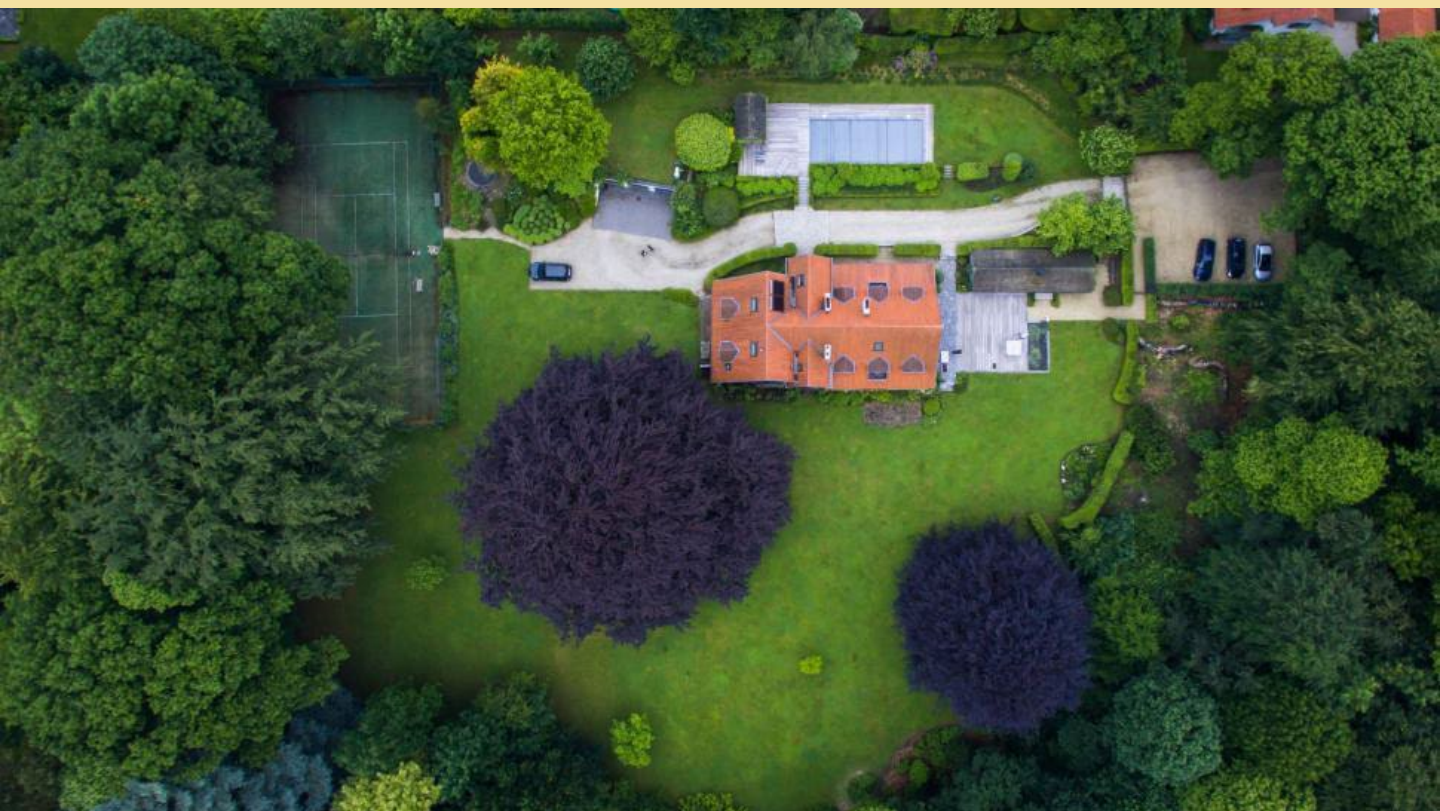
Samle barna rundt et bord.

Når fugler flyr, ser de mennesker, dyr, hus, trær, øyer og annet på bakken litt annerledes enn hva vi gjør. De ser hele verden ovenfra!

Sett opp noen leker, legohus og andre gjenstander på bordet. Se hvordan de ser ut hvis man ser dem rett ovenfra.

Prøv dere frem på noen prøveark: Hvordan ser et hus ut ovenfra? En bil? Et tre? En hund? En øy? En øy med en palme?

Tegn et bilde fra fugleperspektiv – hjemmet ditt, barnehagen, en leke, et rom, et møbel, lekeplassen... hva du vill!

B) Hånddukke-albatross

Hva: Forming og rollelek

Lag deres egne hånddukker!

Dere trenger:

- Sokker
- Store ark (gjerne litt stive A3) til vinger og nebb
- Penner eller farger som dere kan male på sokkene og papirene med
- Øyne og andre detaljer kan lages av penn/maling, klisterøyne, knapper, papirbiter, stoffbiter, osv.
- Saks
- Lim

Tips:

- *Det er lurt å være få barn om gangen slik at den voksne rekker å hjelpe dem med de ulike trinnene.*
- *Oppgaven kan gjøres enklere gjennom å lage friere hånddukker av sokkene. En sokk med øyne kan fort bli til hvilket dyr som helst!*

B) Hånddukke-albatross

Slik gjør dere:

- Alle trenger en sokk de kan lage en hånddukke av.
Sokken må passe på hånden på den som skal lage den.
En hvit sokk blir en voksen albatross, en grå ullsokk en unge, en fargerik sokk en fantasifugl.

Lag vinger og nebb:

- Klipp ut et sammenhengende vingepar fra et stort ark. Vingene kan gjerne være litt buede, og spisses til i kanten.
Albatrossvinger er lange! Kanskje vingeparet strekker seg omtrent like langt som fra albuen til hånden? (ca 30-40 cm, eller det som ser ut som en kul lengde for det enkelte barnet)
Albatrosser har mørkegrå vinger. Dere kan også bruke ulike farger for fantasifugler, eller bruke hvitt papir som barna fargelegger selv.
- Tegn opp og klipp ut et nebb til fuglen din. Basen av nebbet bør være ca like bred som sokken, og så bli smalere utover.
- Pynt vingeparet og nebbet.
Kanskje har vingene noen ulike farger på seg, eller er klippet som fjær langs bakkanten? Er nebbet spisst eller rundt i tuppen?

B) Hånddukke-albatross

Marker plassering på sokken:

- Tre på sokken på hånden og marker en strek hvor det passer å feste nebbet (over fingrene, omtrent 2/3 opp).
- Marker hvor det passer å feste eller tegne øynene (litt bak knoklene på hver side av hånden).
- Se hvor det passer å feste vingene (omtrent over håndleddet). Marker to streker på hver side av håndleddet, like lange som vingeparet er bredt.

Sett delene sammen:

- Ta av sokken og lim på nebbet fra streken og ut.
- Tegn eller fest øyne ved øyne-markeringene.
- Klipp opp langs de markerte strekene dere laget langs håndleddet. Tre det sammenhengende vingeparet gjennom hullet, slik at hver vinge peker ut fra sokken. Fest midtpartiet med lim.
- Nå har du en albatross som kan leke, snakke og fly!

*Bruk hånddukkene i rollelek!
Er fuglene i familie?
Hvordan danser de sammen?
Hva liker de å spise?
Hvor langt kan de fly?
Hvilke triks kan de gjøre i luften?
Hva skjedde første gang disse albatrossene reiste hjemmefra?*

C) Reisen rundt den sørlige halvkule

Hva: Utendørsaktivitet, fysisk lek

Bli med albatrossene på ferden rundt den sørlige halvkule! Albatrosser flyr langt, men finner alltid veien hjem.

Dere trenger:

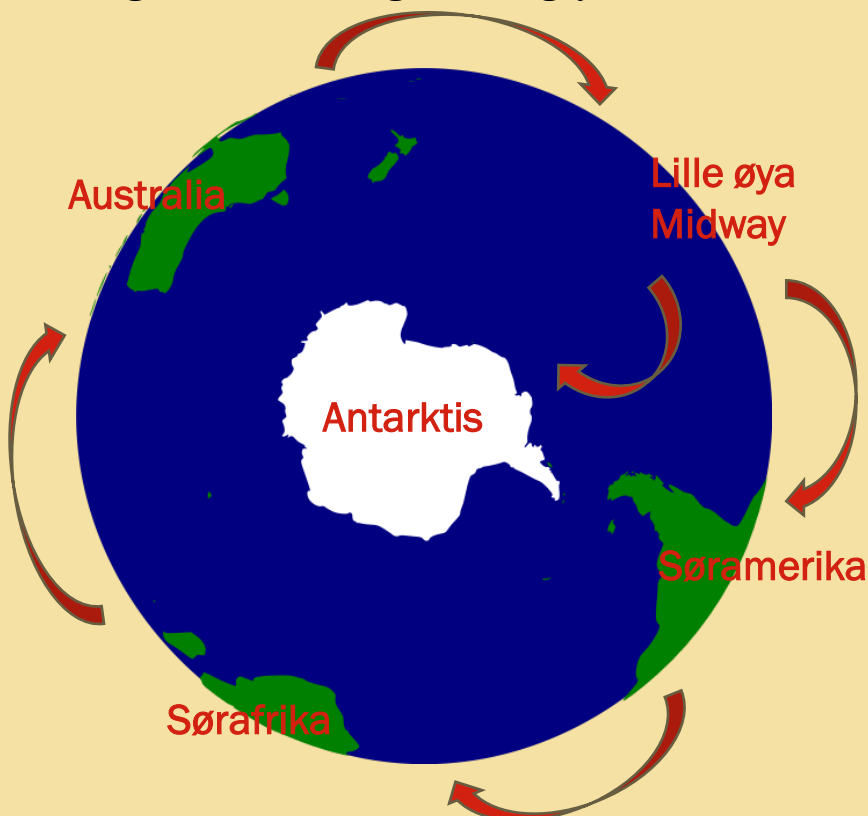
- Fem stasjoner som kan være Antarktis, Sør Afrika, Australia, Sør Amerika og Midway.
- Goldfish-kjeks, mango, pistasjnøtter og isvann, eller annet snaks som passer for sultne albatrosser

Forberedelser

Lag gjerne stasjonene ute hvor dere har god plass. I midten kan dere plassere Antarktis, med Midway, Sør Amerika, Sør Afrika og Australia rundt.

Pynt gjerne stasjonene med detaljer som gir en følelse av de ulike stedene. Kanskje dere har noen lekedyr, potteplanter, stoffer eller flagg som kan passe?

Hvis dere har en globus kan det også være gøy å vise barna reisen på den!

C) Reisen rundt den sørlige halvkule

Foto: Lars Opstad

Reisen rundt den sørlige halvkule:

- **Midway** – her må alle albatrossunger lære å fly! En voksen er med og leder gjennom å være rollemodell. Alle barna sprer «vingene» sine så langt de kan, og undersøker hvordan det er å sveve på vinden. Albatrosser har så store vinger, så de trenger nesten ikke å flakse for å fly!

«Opp og fly.

Du lærer sånn her: Du løper, du sprer, du hopper...»

Alba fløy opp. Høyt opp i luften, til øya hennes var en liten prikk under henne og havet var enda større enn det noen gang hadde vært.

C) Reisen rundt den sørlige halvkule

Når alle ungene har lært å «fly», gir de seg ut på sin lange reise over havet for å finne mat å spise. De flyr til...

- **Søramerika** – og spiser fisk (goldfish-kjeks)
- **Sørafrika** – og spiser blekksprut (mangobiter eller noe annet godt og litt slimete)
- **Australia** – og spiser skjell (pistasjnøtter)

Så flyr de tilbake hjem til...

- **Midway** – hjemme! Her danser albatrossene sammen. Albatrosser viser at de er glade i hverandre gjennom å herme etter hverandre når de danser. Er det noen rundt deg som gjør noen kule bevegelser? Prøv å herme dem!

For å svalke seg litt drar albatrossene en siste tur til:

- **Antarktis** – isvann (eller kanskje de er så heldige at de finner saftis?)

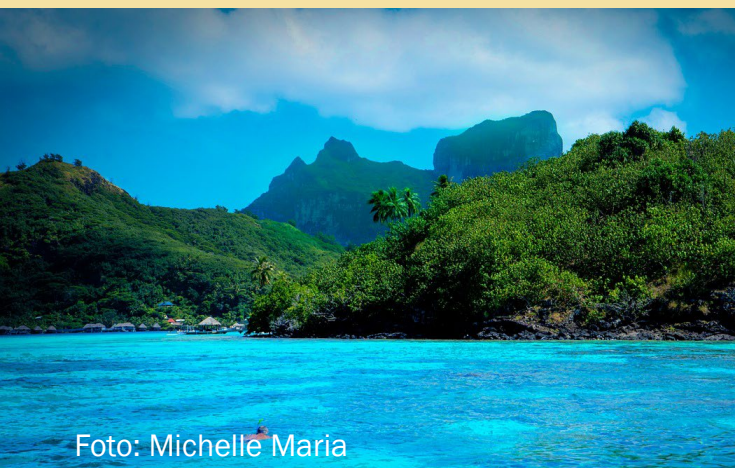

Foto: Michelle Maria

D) Fra søppel til fuglemat – gjenbruks fuglematere

Hva: Forming og gjenbruk

Noen ganger tror albatrossene at plastikk er mat og bli syke. Men søppelet vårt kan også bli fine fuglematere fylte med ordentlig fuglemat!

Dere trenger:

- Tomme beholdere (melkekartonger, brusflasker, osv)
- Saks
- Hyssing
- Fargetusj eller akrylfarge (ikke vannfarger, de vil regne bort)
- Lim og ting som kan limes på som papir, stoff, knapper, blomsterpinner/glasspinner, farget teip, osv.
- Fuglemat, for eksempel solsikkefrø

Slik gjør dere:

- Kutt ut hull i beholderen hvor fuglene kan komme til maten. Det kan være et eller flere hull, men pass på å beholde vegger nederst slik at maten kan være der.
- Lag et lite hull gjennom toppen og fest hyssing gjennom, slik at fuglemateren kan henges opp på en grein.
- Du kan sette pinner nederst gjennom kassen som fuglene kan sitte på, eller så kan fuglene sitte på kanten av hullet.
- Pynt fuglemateren som du vil: den kan ha kule farger på veggene, vakre vinduer eller et morsomt tak!

Heng opp fuglemateren hvor det er lett å kikke på fuglene som kommer, for eksempel utenfor et vindu. Fyll på med mat og vent på gjestene!

E) Papirfly

Hva: Eksperiment og undring

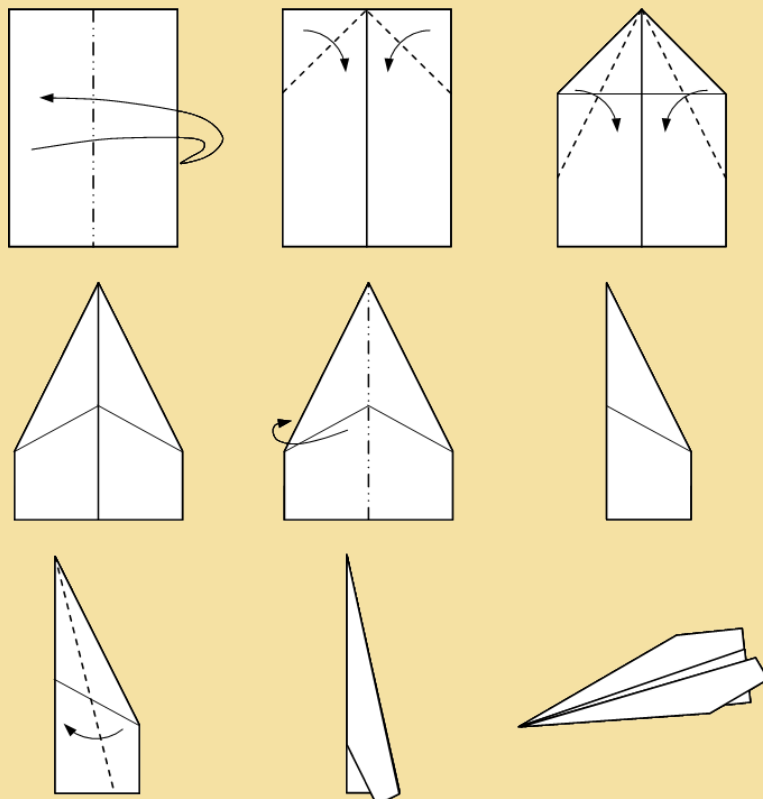
Undersøk hva som gjør et godt papirfly sammen med barna!

Du trenger:

- Ark (og evt tape)

Slik gjør du:

- Vis barna hvordan brette et papirfly. Kanskje kan dere flere måter å gjøre det på?
- La barna brette egne fly (med eller uten tape).
- De voksne kan gjerne lage flere typer papirfly som dere kan teste med. De kan også være i ulike størrelser, med ulike type papir, med ulik mye tape... Dårlige fly er også interessante!

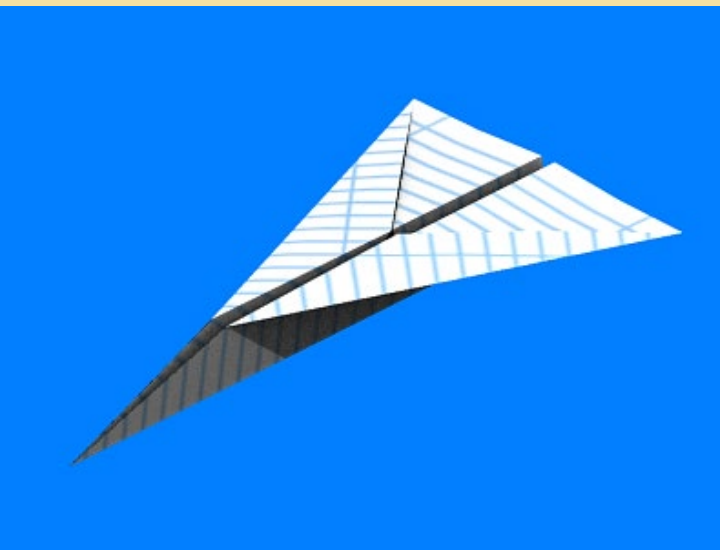
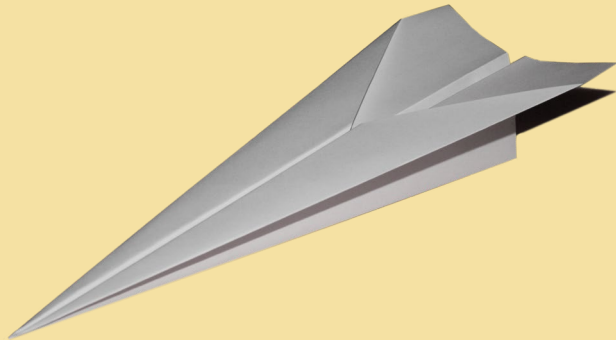

E) Papirfly

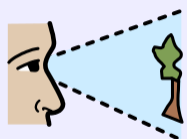
Undersøk hvordan de ulike papirflyene flyr:

- *Hvorfor er det noen som flyr lenger enn andre?*
- *Hvorfor er det noen som krasjer?*
- *Hvorfor er det noen som flyr rettere enn andre?*
- *Hvorfor er det noen som snurrer eller svinger?*
- *Hva skjer hvis dere kaster flyet fra en høyde?*
- *Hva skjer hvis dere kaster flyet ute?*
- *Hvorfor har fugler ulik form på vingene tror dere?*

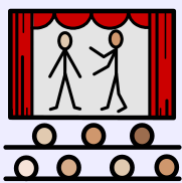
Det er helt ok om de voksne ikke vet svaret på alle spørsmålene – det viktigste er å lure og undersøke! Kanskje får dere noen teorier dere ønsker å teste i nye type fly?

Ordliste med ASK-symboler

se på

teater

høre på

noen som
snakker

sitte

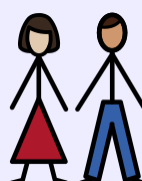
musikk

glede seg

spent

skuespillere

kostyme

albatross

fugleunge

pappa

mamma

familie

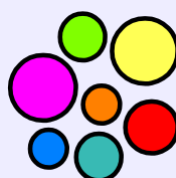
hav

øy

plast

fargerik

rød

fisk

bursdag

å fly

vind

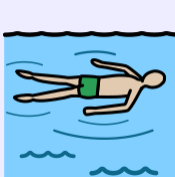
storm

redd

borte

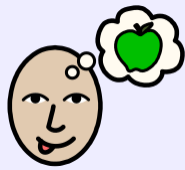
flyte

krabbe

le

sulten

spise

sette i halsen

hjelpe

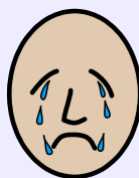
sint

drømme

mareritt

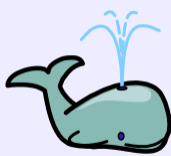
gråte

lei seg

søppel

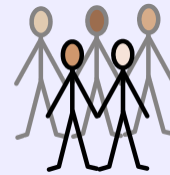
hval

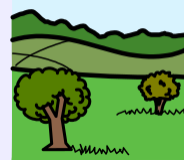
vinge

redde verden

mennesker

natur

rydde opp

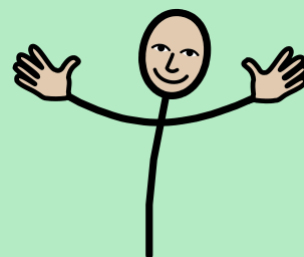
applaus

ferdig

Ting å være oppmerksom på

Skuespillerne møter dere utenfor rommet der forestillingen skal spilles. Skuespillerne viser dere hvor publikum skal sitte.

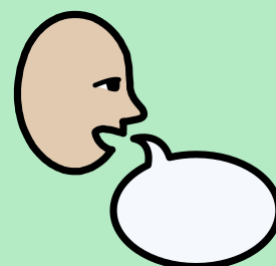
Dette er en forestilling hvor barn og voksne sitter på plassene sine og ser på det som skjer på scenen.

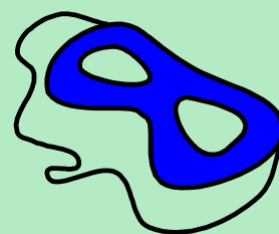
Det går fint å reagere underveis: Å le, lure eller vri på seg, for eksempel.

Skuespillerne forteller til publikum. Du trenger ikke å svare. Du trenger ikke heller å gi blikkontakt om du ikke vil.

Noen synes at figurer og masker er rare eller skumle. I denne forestillingen kan man alltid se kroppen og ansiktet til skuespilleren som styrer figuren eller har på seg en maske. Det er litt som at skuespillerne leker.

Alba kommer bort fra foreldrene sine. Det kan noen synes er skummelt. Hun finner dem igjen til slutt.

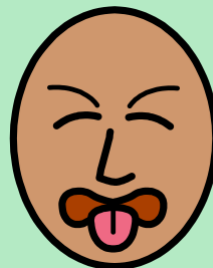

Ting å være oppmerksom på

Noen karakterer blir sinte eller lei seg. De blir snart glade igjen.

Fuglene spiser plastikk, som er farlig å spise! Det kan være ekkelt å tenke på.

Helt på slutten ber skuespillerne barna å komme opp på scenen og hjelpe til. Hvis du ikke vil være med, er det helt ok å bli på plassen sin uten å hjelpe til.

Det er musikk underveis i forestillingen. Den er ikke veldig høy, men pleier du å bruke hørselsvern, kan du selvfølgelig bruke det.

Det er alltid ok å sette seg i et fang, trekke seg lenger bak eller gå ut hvis du trenger det. Hvis du trenger å gå ut er det også alltid ok å komme tilbake inn hvis du ønsker det.

Forestillingen varer i ca 30 minutter.

Vil du vite mer?

Visste du at...

... **vi kunstnerne lærte** veldig mye av barnehagebarna da vi lagde forestillingen?

Gjennom arbeidet med målgrupper, bestående av barnehagebarn, fikk vi helt konkrete ideer til hvordan fortellingen skulle bli. Barna fikk gi tilbakemeldinger på om det var gøy, spennende, trist, skummelt eller vanskelig å forstå. Da kunne vi bruke deres ekspertise til å gjøre forestillingen enda litt bedre etterpå!

... **det å lage teater** for barn ofte blir bedre når barna selv får være med og gi innspill inn i prosessen? Her er en artikkel av Lene Helland Rønningen som forteller om Unge Viken Teaters arbeid med en gruppe studenter som skulle lage musikkteater for barn: [NTNU Open: Fra impuls til konseptuell idé i egenskapt barneteater – En hermeneutisk prosess i samspill mellom barn og kunstnere](#)

Foto: Lars Opstad

Spørsmål?

Ta kontakt med dramaturg Hilda Levin på

hilda@ungeviken.no

UNGE VIKENTEATER

Ung Viken Teater er et teater for barn
og unge og de voksne i deres liv.